

การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในเครือ
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐานวิชาภาษาอังกฤษสูง
A STUDY OF FOREIGN LANGUAGE CURRICULUM IMPLEMENTATION AT THE PRIMARY EDUCATION
LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE BANGKOK ARCHDIOCESE WITH HIGH SCORES ON THE ORDINARY
NATIONAL EDUCATION TEST OF ENGLISH LANGUAGE

นางสาวศุภร แซ่ลู่ *

Suporn Sae lu

อ.ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา **

Permkiat Khamawattana, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐานวิชาภาษาอังกฤษสูง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลในรูปแบบความเรียงผลการวิจัยพบว่า 1) งานบริหารหลักสูตร ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรโดยการประชุม อบรมและศึกษาเอกสาร เตรียมบุคลากรโดยการอบรมและประชุม จัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาความสามารถทางภาษา จัดตารางสอนตามโครงสร้างเวลาเรียนและอยู่ในช่วงเช้า จัดบริการวัสดุและสื่อการเรียนรู้ได้แก่ คู่มือครูและหนังสือเรียน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งสถานที่และอุปกรณ์ นิเทศติดตามโดยนิเทศการสอนในชั้นเรียนและประเมินผลการใช้หลักสูตรจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรหลายรูปแบบ 2) งานสอน ครูผู้สอนศึกษาและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นโดยการประชุม อบรมและศึกษาเอกสาร วางแผนการเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นพัฒนาทักษะภาษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนร่วมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นเอง จัดสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่ม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: supornsaelu@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: permkiat.k@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

This research aims to study the state of foreign language curriculum implementation at the primary education level in schools under the Bangkok Archdiocese with high scores on the O-NET of English Language. The respondents are the director, the assistant academic director, head of the foreign language department and English teachers. The research instruments were semi-structured interviews and documentary study form. The data was analyzed by frequency and content analysis and then presented by description. The research finding were as follows : 1) Curriculum administration : The director, the assistant academic director and head of the foreign language department studied and analyzed curriculum by meeting, training and studying documents, preparing teachers by training and meeting, assigned teachers to class by their ability, considered teaching schedule according to learning time structure and set in morning period, serviced materials and medias such as teachers' handbooks and books, provided facilities, supervised teaching and evaluated curriculum implementation by students' achievement, informed curriculum in various ways. 2) Instruction : Teachers studied and modified curriculum with local state by meeting, training and studying documents, planned the lessons before starting school, organized learning activities for developing language skills, arranged extra curriculum activities for students internal and external schools, used materials which made by themselves, set remedial teaching for students in groups and used various evaluation methods.

คำสำคัญ: การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ/ โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

KEYWORDS: FOREIGN LANGUAGE CURRICULUM IMPLEMENTATION / SCHOOLS UNDER THE BANGKOK ARCHDIOCESE

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกในปัจจุบัน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าที่เกิดจากศักยภาพของมนุษย์ในการคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของโลกในปัจจุบันนั้น คือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตที่สะดวกสบาย การติดต่อสื่อสารระหว่างกันของมนุษย์โดยผ่านเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันของความหลากหลายทางเชื้อชาติของมนุษย์ที่สามารถช่วยให้ทำให้เข้าใจตรงกันได้คือ ภาษา นับได้ว่าเป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาสากลที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ถือได้ว่าเป็นการสร้างโอกาสให้กับตนเองในการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ระดับที่สูงขึ้นไปในการดำรงชีวิตเพื่อการอยู่รอดของมนุษย์ การให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ต้องตื่นตัวเพราะความก้าวหน้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจนเกิดอัตราการแข่งขันสูงต่อการดำรงชีวิต การจะทำให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นเริ่มต้นที่การจัดการศึกษาเพราะถือเป็นการสร้างทักษะที่สำคัญต่อผู้เรียนตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

นโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดไว้ในข้อที่ 4 ว่าด้วยเรื่องของการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาต่างประเทศที่จัดการสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากลและการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก และเพื่อให้นโยบายการศึกษาของประเทศไปสู่เป้าหมาย ปัจจัยที่สำคัญคือ การนำ

นโยบายด้านการศึกษาไปจัดการศึกษาซึ่งสามารถกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้านที่ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสามารถจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์จนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของนโยบายด้านการศึกษา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษสามารถทำให้เกิดกับผู้เรียนได้โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 สาระที่กำหนดไว้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ระบุไว้ในสาระภาษาต่างประเทศว่ามุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

การใช้หลักสูตรนั้นมีความสำคัญต่อการต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นการสะท้อนความสามารถของผู้นำหลักสูตรไปใช้ว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรได้อย่างถูกต้องหรือไม่ หากไม่มีความเข้าใจที่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังที่ สด อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการใช้หลักสูตรว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตรเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่ถือว่าการใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าไม่มีการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรนั้นก็ไม่มี ความหมาย ถึงแม้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเลิศหรือเหมาะสมมากเพียงใดก็ตาม หากการใช้หลักสูตรขาดซึ่งประสิทธิภาพ ก็ยากที่หลักสูตรนั้นจะบรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นสรุปได้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเพียงใดก็ตาม แต่ถ้านำหลักสูตรไปใช้ที่ไม่ถูกต้องและไม่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่ความล้มเหลวและไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนที่นำไปจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษสูงในปีพุทธศักราช 2556 มาเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ รวมทั้งหมด 2 โรง ซึ่งประกอบไปด้วย

1. โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา
2. โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์

ทั้งนี้ไม่มีโรงเรียนจำนวน 1 โรง อนุญาตให้เก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์ จากที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษสูงในปีพุทธศักราช 2556 ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษาของโรงเรียน ในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาด้านการใช้หลักสูตรนี้จะเป็นประโยชน์เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนอื่นในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และโรงเรียนในสังกัดอื่นในการวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษสูง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในเครือข่ายกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษสูง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนเซนต์แอนดรูว์ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวม 3 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา รวม 3 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยจะใช้กรอบแนวคิดในการใช้หลักสูตร ของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้แบ่งการใช้หลักสูตรเป็น 2 งาน คือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน สามารถแบ่งย่อยได้ดังนี้

1. งานบริหารหลักสูตร

- 1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ
- 1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
- 1.3 การจัดครูเข้าสอน
- 1.4 การจัดตารางสอน
- 1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
- 1.7 การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2. งานสอน

2.1 การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

- 2.2 การวางแผนการสอน
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.4 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จำนวน 2 ฉบับ และแบบศึกษาเอกสาร จำนวน 1 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ โดยสัมภาษณ์ในประเด็น ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ 2) การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดครูเข้าสอน 4) การจัดตารางสอน 5) การจัดบริการวัสดุ

หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 6) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร 7) การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 8) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ โดยสัมภาษณ์ในประเด็น ได้แก่ 1) การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น 2) การวางแผนการสอน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร 4) การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน 5) การจัดสอนซ่อมเสริม และ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แบบศึกษาเอกสาร

แบบศึกษาเอกสาร สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา ได้แก่ เอกสารการส่งครูเข้ารับการอบรม แผนปฏิบัติงานประจำปี สมุดจัดตารางสอนครู โครงการนิเทศการสอนและเครื่องมือการนิเทศการสอน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสารให้ครอบคลุมประเด็นตามกรอบแนวคิดที่วางไว้
3. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุง
4. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง
5. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอจดหมายจากสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยถึงผู้อำนวยการของโรงเรียนในเครือข่ายกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษสูง ทั้งหมด 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษาและโรงเรียนเซนต์แอนดรูว์

2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา โดยการใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบศึกษาเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1.1 ผู้บริหารเป็นหญิงทั้งหมด อายุ 35 ปี 2 คน และ อายุ 42 ปี 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน และระดับปริญญาตรี 2 คน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 11 ปี การเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาผู้บริหารเคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน และไม่เคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน

1.2 ครูผู้สอนเป็นหญิง 2 คน และชาย 1 คน อายุ 35 ปี 1 คน อายุ 24 ปี 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษเวลา 13 ปี 1 คน เวลา 2 ปี 6 เดือน 1 คน และเวลา 1 ปี 1 คน ระดับชั้นที่สอนประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 2 คน และสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 1 คน จำนวนชั่วโมงที่สอนภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์ จำนวน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มี 2 คน และสอนภาษาอังกฤษจำนวน 20 ชั่วโมง มี 1 คน ไม่มีใครได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอื่น ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 1 คน งานทะเบียนวัดผลและประเมินผล 1 คน และไม่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน 1 คน ครูผู้สอนทั้งหมดเคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา

2. สภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา ในงานบริหารหลักสูตร

2.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ พบว่า ผู้อำนวยการให้การสนับสนุนบุคลากรทุกฝ่ายได้มีการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรต่างๆ โดยการส่งเข้าร่วมอบรมและการจัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรด้วยตนเองและการประชุมร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่ออธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้คู่มือครู หนังสือเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละภาคการศึกษาและจุดประสงค์การออกข้อสอบที่กำหนดจากฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

2.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ผู้อำนวยการคัดเลือกบุคลากรพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากรได้แก่ ส่งครูเข้าร่วมอบรมของฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ การจัดอบรมโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล อีกทั้งจัดประชุมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อร่วมกันศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระแกนกลางแต่ละระดับชั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

2.3 การจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศร่วมพิจารณาความเหมาะสมในการจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากผลการเรียนในวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์สอนและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อีกทั้งในแต่ละปี

การศึกษามีการสำรวจความต้องการตามความถนัดของครูผู้สอนเพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการตัดสินใจในการจัดครูเข้าสอน

2.4 การจัดตารางสอน พบว่า ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการร่วมพิจารณาการจัดตารางสอนให้สอดคล้องตามโครงสร้างเวลาเรียนจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และเพิ่มเติมรายวิชาสนทนาภาษาอังกฤษตามความพร้อมและจุดเน้นของโรงเรียนพร้อมทั้งสอดคล้องตามนโยบายของโรงเรียนคาทอลิกอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มุ่งส่งเสริมภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ โดยกำหนดเวลาเรียนคาบละ 60 นาที อีกทั้งจัดวิชาภาษาอังกฤษให้อยู่ในช่วงเช้าเพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน

2.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้อำนวยการสนับสนุนการจัดบริการวัสดุหลักสูตรที่เอื้อต่อหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา โดยดำเนินการเป็นผู้ซื้อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษให้เพิ่มเติม อีกทั้งสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสมุดคำศัพท์เอกสารประกอบการสอนและสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองพร้อมทั้งจัดให้มีห้องสื่อการสอนจำนวน 1 ห้อง โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศร่วมกันจัดบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนทุกภาคการศึกษา ได้แก่ คู่มือครูและหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษของฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พร้อมทั้งสรรหาสื่อการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนเพิ่มเติม เช่น สมุดพจนานุกรมอังกฤษ – ไทยประกอบรูปภาพ และหนังสือบทสนทนาภาษาอังกฤษ ในแต่ละปีการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำรวจความต้องการการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนและเสนอต่อผู้อำนวยการ

2.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้หลักสูตรทั้งสถานที่และอุปกรณ์ ได้แก่ ห้องสมุดจัดมุมศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จัดห้องปฏิบัติการทางภาษาจำนวน 1 ห้อง จัดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์จำนวน 2 ห้อง มีเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 100 เครื่อง จัดให้ใช้เพื่อการเรียนการสอนและเพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จัดพื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียนให้ครูผู้สอนรับคำศัพท์ของผู้เรียนได้ทุกวันทั้งช่วงเช้าและช่วงกลางวัน ในส่วนของห้องประชุมมีบริการเครื่องฉายภาพและจอภาพให้ครูได้ใช้จัดการเรียนการสอน ครูประจำชั้นจัดมุมภาษาและจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้บรรยากาศเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านภาษา

2.7 การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้อำนวยการกำหนดนโยบายโรงเรียนในการนิเทศติดตามการสอนเทอมละ 1 ครั้งให้สอดคล้องกับนโยบายฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการดำเนินโครงการนิเทศการสอน ในการเข้าสังเกตการสอนครูผู้สอนแต่ละครั้ง ผู้นิเทศจะประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลังการสังเกตการสอนผู้นิเทศให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเป็นการพูดคุยแบบกัลยาณมิตรและผู้บริหารได้เยี่ยมชั้นเรียนเป็นประจำ สำหรับการประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้อำนวยการเป็นผู้สร้างแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้ประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีส่วนร่วมการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและรายงานผลต่อผู้อำนวยการและฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ทุกปีการศึกษา

2.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ผู้อำนวยการให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาต่างประเทศแก่ผู้ปกครองและชุมชนในทุกโอกาสเพื่อมุ่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับ

ชุมชนว่าโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพโดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาต่างประเทศโดยดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ วันปฐมนิเทศ วันประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมหน้าเสาธงในช่วงเช้า งานสังสรรค์ประจำปีของโรงเรียน กิจกรรมค่ายบูรณาการ กิจกรรม English Day ทุกวันศุกร์ และงานประเพณีต่างๆของท้องถิ่น อีกทั้งเน้นการประชาสัมพันธ์ที่ให้ผู้เรียนและครูผู้สอนได้แสดงความสามารถด้านภาษาอังกฤษและมีวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ อีกได้แก่ เอกสารแผ่นพับ ป้ายนิเทศและสื่อสังคมออนไลน์เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook ของโรงเรียน

3. สภาพการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา ในงานสอน

3.1 การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นก่อนเปิดภาคเรียนด้วยการประชุมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยร่วมพิจารณาปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น อีกทั้งครูผู้สอนเข้าร่วมการอบรมของฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมด้วยตนเองจากหลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 คู่มือครูและจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละภาคการศึกษาที่กำหนดโดยฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นโดยศึกษาข้อมูลจากผู้ปกครองและนักเรียน

3.2 การวางแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนดำเนินการวางแผนการสอนในระดับชั้นที่สอนก่อนเปิดภาคเรียนโดยศึกษาจากมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดจากฝ่ายการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อนึ่งหากการวางแผนการสอนไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนดอันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนครูผู้สอนปรึกษากับผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไข้ปัญหา

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนพิจารณาความยากง่ายของกิจกรรมที่จัดให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียน จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลายสำหรับการสอนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การให้ฟังสำเนียงของเจ้าของภาษาจากคลิปวิดีโอ การพูดบทสนทนา การอ่านคำศัพท์ การท่องคำศัพท์ การเขียนตามคำบอก และการคัดลายมือ พร้อมทั้งมีเทคนิคที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การใช้เพลง การเต้น การเล่นเกม และการถามตอบ ทั้งนี้ครูผู้สอนได้สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับผู้เรียนในระหว่างการสอนอีกด้วย สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรโรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงศักยภาพภาษาอังกฤษทั้งภายในโรงเรียนและจากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการ จัดชมรมภาษาอังกฤษ การสอบวัดระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษภายใต้โครงการทดสอบแข่งขันวัดความสามารถทางวิชาการของบริษัทที่อป เทสต์ เซ็นเตอร์ จำกัด การส่งแข่งขันในงานวันวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเขต 5 สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ การแข่งขัน Crossword การแข่งขันเพชรยอดมงกุฎ และการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม

3.4 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนพิจารณาจากวัย ความสนใจของผู้เรียน ความยากง่ายที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนและความคุ้มค่า ส่วนใหญ่ครูผู้สอนผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง เช่น สมุดคำศัพท์ รูปภาพ บัตรคำศัพท์ แถบประโยค ใบความรู้ ใบงาน คลิปวิดีโอ และแต่งเพลงภาษาอังกฤษสั้นๆ

3.5 การจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จัดสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนที่เรียนอ่อนเป็นกลุ่ม ในส่วนของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ได้จัดสอนซ่อมเสริมผู้เรียนที่เรียนอ่อนเป็นกลุ่มรวมกันทั้ง 3 ระดับ ครูใช้เวลาจัดสอนซ่อมเสริมในช่วงเวลาพักเช้า และพักกลางวัน โดยเน้นคำศัพท์ภาษาอังกฤษ รวมไปถึงเสริมด้านการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียน

3.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละหน่วย การใช้แบบบันทึกทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อีกทั้งผู้เรียนสอบกลางภาคด้วยข้อสอบของโรงเรียนและสอบปลายภาคด้วยข้อสอบกลางจากฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ข้อสอบการเขียนและข้อสอบการอ่าน ที่ผู้เรียนต้องใช้สอบทั้ง 2 ภาคเรียน ในทุกปีการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษสูง มีข้อค้นพบที่น่าสนใจในการนำอภิปราย ดังนี้

งานบริหารหลักสูตร

การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรต่างๆ จากคู่มือครู หนังสือเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ของฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยจัดประชุมร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ดังที่ สنجต์ อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร คือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้อย่างชัดเจน

การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ส่งเสริมการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องโดยให้ครูผู้สอนศึกษาเอกสาร จัดประชุมและจัดอบรมดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535) ได้กล่าวว่า การเตรียมบุคลากรในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้เพราะเมื่อบุคลากรได้มีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างชัดเจน สามารถทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สنجต์ อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวไว้ว่า การเตรียมบุคลากรดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อชนิดต่างๆ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้างานทุกฝ่าย ดำเนินการศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างละเอียด เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดและตอบปัญหาข้อข้องใจแก่ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองได้อย่างแจ่มแจ้ง

การจัดครูเข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้พิจารณาการจัดครูเข้าสอนจากผลการเรียนในวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์สอนและความสามารถทางภาษา อีกทั้งมีการสำรวจความต้องการตามความถนัดของครูเพื่อผู้บริหารนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจในการจัดครูเข้าสอน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ได้กล่าวว่า การเลือกและจัดครูเข้าสอนควรกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างมาก เพราะครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้

ให้แก่เด็กซึ่งการจัดครูเข้าสอนนอกจากคำนึงถึงวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถแล้วยังต้องคำนึงถึงความสนใจของครูแต่ละคนเพื่อให้ครูได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรมากที่สุด

การจัดตารางสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจัดตารางสอนโดยศึกษาโครงสร้างเวลาเรียนจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และจัดวิชาภาษาอังกฤษให้อยู่ช่วงเช้า เพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ดังที่ สมิตตรา รังษิสมบัติศิริ (2541) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดตารางสอนต้องคำนึงถึงการเรียนรู้วิชาต่างๆ ในการใช้เวลาเท่าๆ กัน ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ช่วงการเรียนรู้จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนควรเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน รวมถึงอัตราการเวลาเรียนในแต่ละภาคเรียน

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้จัดบริการวัสดุหลักสูตรและสนับสนุนให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องควรจัดหาวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร ดังที่ อารัง บัวศรี (2542) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรได้จัดทำ หรือจัดหา มาเพื่อช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้หลักสูตรทั้งสถานที่และอุปกรณ์อีกทั้งส่งเสริมจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านภาษา ดังที่ วิชัย รัชชใหญ่ (2537) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนถือเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีการนิเทศติดตามโดยการนิเทศการสอนในชั้นเรียน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอน ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการใช้หลักสูตรคือการนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศคือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แต่ไม่ใช่เป็นการจับผิดหรือตรวจสอบ สำหรับการประเมินการใช้หลักสูตร พบว่า ประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และรายงานผลต่อผู้อำนวยการและฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ทุกปีการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้เรียนและผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการประเมินต่อการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สารภี กุศลสง (2556) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนประเมินหลักสูตรจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ความพึงพอใจของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้มีการจัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาต่างประเทศแก่ผู้ปกครองและชุมชนหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับ อารัง บัวศรี (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรทำได้หลายรูปแบบ เช่นการออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

งานสอน

การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนได้ทำความเข้าใจหลักสูตรภาษาต่างประเทศและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม ดังที่ สงัด อุทราพันธ์ (2532) ได้กล่าวว่า การปรับหลักสูตรกลางให้เข้ากับท้องถิ่น ครูผู้สอนจะต้องมีส่วนโดยตรงในการปรับหลักสูตรกลางให้เข้ากับท้องถิ่น สอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า หัวใจการนำหลักสูตรไปใช้คือ การสอน และบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือ ครู และเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุด ครูผู้สอนจึงต้องทำความเข้าใจในหลักสูตรให้ถ่องแท้

การวางแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวางแผนการสอนด้วยตนเองโดยศึกษามาตรฐานตัวชี้วัด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนการสอน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ซึ่งอาจจะวางแผนการสอนร่วมกับครูผู้สอนท่านอื่นในกลุ่มสาระเดียวกันเพื่อให้แผนการสอนมีความครอบคลุมและชัดเจน ดังที่ นภาพร วรเนตรสุตาทิพย์ (2554) ได้กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนความคิดวิธีสอน การเรียนรู้และการได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนครูด้วยกันทำให้เกิดการสอนที่ยั่งยืน เป็นวิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) ที่ได้พัฒนาและได้ผลดีในต่างประเทศ มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ร่วมมือกันสร้างแผนการสอนของครู 2) ร่วมกันสังเกตการสอน 3) ประชุมเพื่อสะท้อนผลการสอนร่วมกันผลดีของการศึกษาชั้นเรียนเป็นการพัฒนาครูในด้านพฤติกรรมการสอน การเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานของครูที่คิดคนเดียว วางแผนการทำงานคนเดียว เขียนแผนการจัดการเรียนรู้คนเดียว แล้วนำไปใช้สอน แต่การศึกษาชั้นเรียนเป็นการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีระบบ เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้องค์กรพัฒนา ผู้บริหารได้รับทราบถึงปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดตารางสอน การให้ความร่วมมือของครูในโรงเรียนทำให้คณะทำงานมีขวัญและกำลังใจและส่งเสริมการดำเนินงานเป็นอย่างดี

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนพิจารณาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ความง่ายของกิจกรรมต่อผู้เรียน การได้ฝึกปฏิบัติจริงและต้องนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยเห็นว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายควรคำนึงถึงกิจกรรมที่จัดกับให้ผู้เรียนเพื่อสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทราพันธ์ (2532) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน ครูผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษที่จัดกิจกรรมขึ้นตามโอกาสสำคัญของทางโรงเรียนและการให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการประสบการณ์ตรงจากการแข่งขันทักษะภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นจากหน่วยงานภายนอก ดังที่ วิชัย ราษฎร์ศิริ (2526) ได้กล่าวถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน นอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนจัดทำสื่อประกอบการสอนขึ้นด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนการสอนเน้นความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวว่า สื่อการสอนมีมากมายเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอนเป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการ ใช้สื่อชนิดใดจึงจะทำให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้นและคุณลักษณะของผู้เรียนได้แก่ การเลือกให้เหมาะสมกับอายุ ระดับสติปัญญา

ระดับชั้น จำนวนนักเรียน เวลาที่เรียนและลักษณะของห้องเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า ครูผู้สอนควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นประจำเพื่อส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนและเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัสรา เรียนสุเมธธราดล (2556) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้ส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนสูงขึ้นอีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การจัดสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนได้จัดสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนที่เรียนอ่อนเป็นกลุ่มมอบหมายงานเพิ่มเติมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ดังที่ สอดคล้องกับ กิติมา บริติติลล (2532) ได้กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมเพื่อจะได้ผล ครูควรจัดสอนซ่อมเสริมที่ละวิชาใช้เวลาสั้นๆ แบบฝึกหัดที่จะให้เด็กทำต้องมีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของเด็กแต่ละคนเพื่อจะได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนและมีกำลังใจในการเรียนต่อไป หลังจากการเรียนซ่อมเสริม ครูจะต้องติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายโดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบบันทึกทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อีกทั้งวัดผลผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ด้วยข้อสอบกลางภาคและปลายภาค ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ได้กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนภาษาถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาดังนั้นถ้าจุดประสงค์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การประเมินผลก็ย่อมมุ่งวัดผลและประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนด้วย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาในโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษสูง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลต่อการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
2. ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้พัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติม เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1. ควรร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) เพื่อครูสามารถร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการวางแผนการสอนทำให้ครูได้เข้าใจและเห็นภาพการสอนที่ดีเพื่อส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพ
2. ควรผลิตชุดสื่อการสอนคำศัพท์เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคำศัพท์สำหรับผู้เรียนอีกแนวทางหนึ่งในการจดจำคำศัพท์โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนอื่นๆ ในเครืออัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: อลิ้นเพลส.
- อัมร บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พัฒนาการศึกษา.
- นภาพร วรเนตรสุตาพิทย์. (2554). การศึกษาชั้นเรียนในรูปแบบหลักในการพัฒนาวิชาชีพครู. *วารสารวิจัยขอนแก่น*, 2, (กรกฎาคม-กันยายน), 86-99.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การนิเทศการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- มนัสรา เรียงสุเมธธราดล. (2556). *การพัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยใช้เพลงในการส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ[ออนไลน์]*. แหล่งที่มา
<http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V81/v81d0196.pdf> [28 เมษายน 2558]
- วิชัย ดิสสระ. (2535). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย ราชภูริศิริ. (2526). *หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- สารภี กุศลสง. (2556). *การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์[ออนไลน์]*. แหล่งที่มา
http://www.edu.chula.ac.th/ojed/th/vol2_2556_full.asp [28 เมษายน 2558]
- สมิตร์ คุณานุกร. (2523). *หลักสูตรและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ขวณพิมพ์.
- สมิตตรา รังษิสมบัติศิริ. (2541). *การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.